

عنوان درس: تاثیر و اثر تمدنهای پیش باستانی ایران با تمدنهای همجوار

مقطع: کارشناسی ارشد

مدرس: سعدی سعیدیان

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد تئوری

اهداف: مطالعه و بررسی مبادلات فرهنگی و تجاری تمدنهای ایران باستان و ایران اسلامی با تمدنهای همجوار، آشنایی با فرهنگ پذیری و تاثیر و اثر تمدنهای ایرانی از یکدیگر در طول تاریخ، بررسی و شناخت تمدنهای همجوار ایران از جمله تمدنهای شکل گرفته در بین النهرین، آسیای مرکزی، خاور دور و اروپا. (از آنجا که برنامه درسی گرایش "پیش از تاریخ" رشته باستان شناسی در مقطع ارشد از سال ۱۴۰۲ از گرایشهای تاریخی و اسلامی مجزا شده است، تمرکز این درس بیشتر بر ادوار تاریخی و اسلامی ایران خواهد بود).

سرفصلهای درس و جدول زمانبندی

شماره جلسه	موضوع جلسه
اول	بررسی روابط فرهنگی تمدنهای حوزه خلیج فارس در هزاره سوم و دوم ق.م
دوم	عیلام و همسایگانش: مطالعه ارتباطات فرهنگی، سیاسی و تجاری تمدن عیلام با تمدنهای همجوار
سوم	روابط جوامع هزاره اول ق.م فلات ایران با حکومتهای بین النهرینی
چهارم	تاثیرپذیری مادها از امپراتوری آشور و تمدنهای آسیای مرکزی
پنجم	هخامنشیان و فرهنگ پذیری ۱: ساختار سیاسی و مدیریتی
ششم	هخامنشیان و فرهنگ پذیری ۲: هنر و معماری
هفتم	ورود یونانیان به مشرق زمین و اختلاط فرهنگ شرق و غرب از زمان اسکندر
هشتم	هلنیسم در ایران
نهم	اشکانیان و روابط تجاری و فرهنگی با چین و روم
دهم	ساسانیان و رومیها: تاثیر متقابل
یازدهم	روابط تجاری و فرهنگی ساسانیان با سرزمینهای خاور دور
دوازدهم	ظهور اسلام و تاثیر آن بر تمدنهای بزرگ شرق و غرب
سیزدهم	آنچه اعراب مسلمان از ساسانیان به میراث بردند
چهاردهم	تاثیر معماری و هنر ساسانی و رومی بر تمدن اسلامی
پانزدهم	سفالگری دوران اسلامی و تاثیر و اثر آن بر هنر شرق و غرب
شانزدهم	آنچه از گذشته می توانیم در مورد زمان حال بیاموزیم

Laursen, S. & Steinkeller, P., 2017, Babylonia, the Gulf Region and the Indus Archaeological and Textual Evidence for Contact in the Third and Early Second Millennium B.C. Winona Lake, Indiana, Eisenbrauns.

پاتس، دنیل، ۱۳۸۸، باستان شناسی ایلام، ترجمه زهرا باستی، تهران، انتشارات سمت.

ملازاده، کاظم، ۱۳۹۳، باستان شناسی ماد، تهران، انتشارات سمت.

بریان، پیر، ۱۳۸۳، امپراتوری هخامنشی، ترجمه ناهید فروغان، ۲ جلد، چاپ سوم، تهران، نشر فرزانه روز.

بریان، پیر و رمی بوشارلا (ویراستاران)، ۱۳۹۲، باستان شناسی امپراتوری هخامنشی: پژوهش‌های نوین، ترجمه محمدامین امامی، علی اکبر وحدتی و محمود بهفروزی، تهران، نشر پارسه.

کرتیس، جان و سنت جان سیمپسون، ۱۳۹۹، جهان هخامنشیان، ترجمه خشایار بهاری، تهران، نشر فرزانه روز.

بوردمان، جان، ۱۳۹۰، ایران و جهان غرب، تهران، انتشارات طهوری.

یارشاطر، احسان (ویراستار)، ۱۳۸۴، تاریخ ایران کمبریج، جلد سوم، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر.

هرمان، جرجینا، ۱۳۸۸، تجدید حیات هنر و تمدن در ایران باستان، ترجمه مهرداد وحدتی، تهران، مرکز نشر دانشگاهی.

گیرشمن، رومن، ۱۳۷۷، هنر ایران در دوران اشکانی و ساسانی، ترجمه بهرام فره‌وشی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی.

زمانی، عباس، ۱۳۸۳، تاثیر هنر ساسانی در هنر اسلامی، تهران، انتشارات اساطیر.